

Faptele îngerilor

天使の仕業

Clelia Ifrim

Faptele îngerilor

天使の仕業

Traducere în japoneză
Luca Takagi

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2022

Tehnoredactor și coperta: Angelica Mălăescu
Traducător: Luca Takagi
Desen copertă: Azuki Kawabata

Editură recunoscută de Consiliul Național al Cercetării științifice (C.N.C.S.) și inclusă de Consiliul Național de Atestare a Titlurilor, Diplomelor Și Certificatelor Universitare (C.N.A.T.D.C.U.) în categoria editurilor de prestigiu recunoscut.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
IFRIM, CLELIA

Faptele îngerilor / Clelia Ifrim. - București : Editura
Universitară, 2022
ISBN 978-606-28-1512-7

821.135.1

DOI (Digital Object Identifier): 10.5682/9786062815127

©Toate drepturile asupra acestei lucrări sunt rezervate, nicio parte din această lucrare nu poate fi copiată fără acordul Editurii Universitare.

Copyright©2022
Editura Universitară
Editor: Vasile Muscalu
Bd. Nicolae Bălcescu nr. 27-33, Sector 1, București
Tel.: 021 315 32 47
www.editurauniversitara.ro
e-mail: redactia@editurauniversitara.ro

Distribuție: 021 315 32 47 / 0745 200 718 / 0745 200 357
comenzi@editurauniversitara.ro
www.editurauniversitara.ro

Clelia Ifrim s-a născut la București, unde trăiește și în prezent. Este membră a Uniunii Scriitorilor din România, a Asociației Internaționale a Scriitorilor și Artiștilor - IWA - din SUA, a Asociației Universale a Poeților Japonezi - JUNPA - din Japonia, membră de onoare pe viață a Fundației pentru Cultură „Naji Naaman” din Liban.

Titlu de Noblețe, cu rang de Domniță, acordat de Fundația „Sfântul Sava”.

A publicat peste treizeci de cărți - poezie, teatru, proză scurtă, roman, eseuri despre haiku și tanka, traduceri.

Nominalizare UNITER pentru cea mai bună piesă românească, 1994, pentru piesa „Centru de Excelență”. Nominalizare Uniunea Scriitorilor pentru cartea de teatru „Copiii Casei Regale” 2013. Premiul Național „Vasile Voiculescu” secția poezie, pentru cartea „Cloșca cu puii de piatră” 2015.

Medalia și diploma „Mihai Eminescu” acordate de Fundația Europeană și Academia Internațională „Mihai Eminescu” pentru merite în promovarea culturii românești și internaționale.

Marele Premiu pentru haiku în limba engleză „Itoen New Haiku” Japonia, 1994.

Grand Prix, Festivalul „Matsuo Bashô” Japonia, 2011.

Best Books pentru cartea „My Loved Japan”
The Japan Times, 2011.

Trei dintre cărțile sale de poezie au fost traduse în limba japoneză de Mariko Sumikura și publicate de editura JUNPA Books din Japonia.

Două dintre poemele sale au fost selectate de JAXA - Agenția Spațială Japoneză - și depozitate pe modulul spațial Kibo, de pe Stația Spațială Internațională.

Luca Takagi s-a născut în 2005 la Yokohama, Japonia. El merge la un liceu public japonez care oferă un program de bacalaureat internațional și face marș la clubul de atletism. Îi place lucrul de mână și dorește să studieze arhitectură. A tradus și filmul documentar "Minunile Ortodoxiei" în japoneză.

Portret de autor – Clelia Ifrim

O dramă a Cleliei Ifrim, *Faptele Îngerilor*, sperăm că va fi interpretată pe scena cu elemente de teatru *Noh* în Japonia. Este important de ținut minte că nu se va scrie o piesă de *Noh* nouă, ci se va crea un nou teatru infuzat cu aspecte asemănătoare teatrului *Noh*.

Cum spune Yoko Uchitu: „*Teatrul Noh de fapt nu are o definiție concretă. Este scris în poezii japoneze numite Waka și folosește mișcări minime, specifice și curgătoare, care exprimă emoțiile profunde, nevindecabile ale lui Shi-te (Personajul principal). În acest fel, eliberează inima fiecăruia din audiență ca și cum ar fi o rugăciune. Și asta este numai unul din felurile de a se exprima în Noh. A clasifica Noh-ul ca un stil de teatru este ridicol. Nu este destul ca o piesă de teatru să aibă elementele de Noh pentru a fi clasificată ca atare. Am înțeles oferta aceasta și vom interpreta piesa Cleliei creând un teatru cu aroma de Noh infuzată în el.*”

Cu ocazia *Portretului de Autor*, vom descrie prezentul și viitorul acestui proiect. Yoko Uchitsu, o expertă în teatrul *Noh* a comentat

piesa tradusă în japoneza de mine. De aici încolo mai multe persoane se vor implica și suntem în stadiul de realizare a scenariului și a scenetelor de Noh care vor fi încorporate în teatrul final.

Cea mai dificilă parte de tradus, a fost când nu erau propoziții întregi în libretul de teatru și a trebuit să deduc mesajul poveștii. Ca traducător, am considerat că metaforele cu trenul și gările o reprezintă pe Tin-tin (numele personajului principal), care a plecat din țară acum mulți ani și că povestea se petrece atunci când se întoarce, după mult timp. În înțelegerea mea, este probabil un comentariu al societății românești actuale.

Simțul timpului în această poveste este unic. Ca o piesă a lui Samuel Beckett, aproape totul se petrece în prezent, și evenimentele se întâmplă independent de timp. Firul acțiunii nu este așa de concret ca în alte piese de teatru, și am considerat că majoritatea scenelor se petrec numai în imaginația lui Tin-tin. Acest simț al timpului mai ocolitor și gânditor seamănă cu Noh-ul, și de aceea credem că fuziunea va fi minunată.

Despre interpretarea *Faptelor Îngerilor* în stil Noh, Yoko Uchitsu spune: „*[Faptelor Îngerilor] a fost mai poetic și mai plin de elemente abstracte decât mă așteptam. Noh-ul în general nu descrie scenariul în mod*

direct, ci preferă să invoce emoții prin expresii metaforice. Se crede că în așa fel se accentuează energia emoțiilor. Piesa Cleliei folosește elementele acestea foarte eficace. Cu orașul salin în fond, povestea se desfășoară cu timpul și memoria suprapuse. Aceste elemente sunt deja caracteristice teatrului Noh. Folosind salina ca un dispozitiv de memorie, sunetul picăturii răsună în inimile noastre. Un sunet al naturii care continuă din antichitate. Ca și sunetul privighetorii. Sunetul cu care noi ne întâlnim în ‘trecut’ și în ‘prezent’ există pentru veci în noi înșine.”

Ne-am gândit la câteva schițe de teatru. O metodă de compus Noh este să “Nu se aducă lucruri în existență, ci a se crea imaginea ca și cum ar exista.” Din antichitate cultura japoneză preferă să vorbească la figurat. Lucrarea Cleliei încorporează multe astfel de tehnici. Faptul că o piesă atât de specială, unică, a fost creată în România dovedește cum culturile se aseamănă pe tot globul. Acest lucru este foarte uimitor.

Luca Takagi

Faptele îngerilor

- Teatru -

Personaje

Tin-Tin (o tânără)

Vântul de primăvară (un tânăr)

Domnișoara salcie

Cântec de leagăn

Picătura de apă

(Cele trei femei sunt ipostaze ale lui Tin-Tin la vârste diferite)

Decor

O cameră goală. În fundal o fereastră deschisă. Lângă ea, o salcie. Este o seară de primăvară. Pe undeva, în afara camerei, o gheretă pe care scie: Casa de bilete. Sprijinită de ea, o bicicletă, o scară și câțiva saci cu var. Vântul de primăvară iese din gheretă, urcă pe bicicletă, pedalează ușor ca într-o călătorie lungă, intră în cameră și așază pe jos crenguțe de salcie, pe care le scoate din sân. Se așază pe pragul ușii și o așteaptă pe Tin-Tin. Aceasta intră însoțită de Cântec de leagăn și Picătură de apă. Cântec de leagăn și Picătură de apă, țin câte un cocor sub braț.

Tin-Tin:

- Acasă! Din nou acasă! Copiii vântului se-ntorc acasă.

Cântec de leagăn:

- Toți copiii se-ntorc într-o zi acasă.

Picătură de apă:

- Într-o bună zi! Bună este ziua aceea!

Tin-Tin (*se plimbă prin cameră. Își dă rucsacul jos. Rucsacul este în formă de cochilie de melc*):

- Acasă! Nu trebuie să mai port atâta bagaj după mine. De fapt nu mai am nici un bagaj. Foarte bine! Este mult mai bine așa. (*Face o rotire de câteva ori, o spirală*). Este mult mai bine așa! Am rămas doar eu cu mine. Eu sunt singurul meu bagaj. Sper să nu cântăresc prea mult! Nu o să-mi dea nimeni tichet de bagaje pentru mine. Poate pentru melc mi-ar fi dat, deși tichetul suplimentar cântărește mai mult decât melcul! (*Sare de câteva ori în sus, cu mișcări suple*). Este în regulă! Mă încadrez la bagaje de mână. Nu am nevoie de tichet suplimentar. (*Se plimbă prin cameră. Cântec de leagăn, Picătură de apă, Vântul de primăvară, se grupează într-un cor*). Flaute de primăvară, să auzim cântecul vostru. (*Fiecare din cei trei coriști cântă ceva simplu ca și numele lor. Melodii fără cuvinte*). Flautele vântului! Burdufuri de vânt! Respiră, Tin-Tin, respiră! Ca marea care vine și pleacă. Flux și reflux. Mergi înainte, repede, repede ... (*vine*

spre marginea scenei). Flux. Aduce o grămadă de melci marini. Unul dintre ei ești tu! Respiră! Amplu! Din adâncul sufletului! Din adâncul mării. Vino la mal! Melc-codobel, cine te va culege? N-are importanță, de fapt. Respiră, Tin-Tin! Respiră! Ușor, ca într-un manual de sfaturi practice. De fapt cum respiră un melc? (*Se retrage ușor spre interiorul scenei*). Reflux... La noapte va fi lună plină. Flux și reflux. Marea va aduce mulți melci la mal. Burdufurile vântului și ale mării! Un rucsac gol este un burduf cu semnul melcului pe el. Cochilia melcului păstrează sunetele mării. Să-l ascultăm! Respiră. Și melcii respiră. Respiră ca sunetul liniștit al mării. (*Scutură rucsacul.*) Gol. Gol-Goluț. Copiii de la gară se vor bucura că au primit câte ceva. Voiam să decorez camera în care m-am născut cu pernițe de catifea, dar au și ei camerele lor... dormitoare.

Cântec de leagăn:

- Nu au. Dorm în sala de așteptare și pernițele de catifea sunt tocmai bune pe banchetele de fier pe care dorm.

Tin-Tin:

- În gară au fost întotdeauna scaune de fier. Le știu și eu. Din alte gări (*Imită mișcarea unui tren care intră într-o gară*). Maraton de

rezistență cu sau fără pernțe de catifea. Cel mai adesea, fără...

Picătură de apă:

- Alte tichete de bagaje, alte cântece de leagăn, alte picături de apă, alte piese de teatru, alte case, alte seri de primăvară.

Tin-Tin:

- Alte crenguțe de salcie (*Culege câteva crenguțe de salcie de pe jos*). Catkin... mâțișori și mâțișoare. Catifea vegetală. Produs natural. Catkin. Pisicile din grădină nu mai sunt. Călugării iubesc mult pisicile. Îi scapă de șoareci, dar de fapt, cred că sunt numai de decor. Erau destui șoareci la schitul de pe munte. Pisicile stăteau în curtea noastră și se jucau la soare. Catkin. (*Ascultă un timp*). Din schitul de pe munte vine liniștea asta?

Vântul de primăvară: (*lese din grupul corului, își ia bicicleta și se plimbă de câteva ori în jurul lui Tin-Tin*).

– Nu m-ai recunoscut, nu-i așa?

Tin-Tin:

- Nu.

Vântul de primăvară:

- Ne jucam în copilărie împreună.

Tin-Tin:

- De atunci este un timp cât cerul și pământul.

Vântul de primăvară:

- Atunci bine ai venit în această cameră unde s-au întâlnit cerul și pământul. *(Se plimbă în jurul ei într-o spirală care le cuprinde și pe celelalte două femei).*

Tin-Tin (râde):

- Bine te-am găsit!

Vântul de primăvară:

- Vrei să te plimbi cu bicicleta? *(Se plimbă prin cameră și roțile de la bicicletă lasă urme albe).*

Tin-Tin:

- Ai dat cu var la roți?

Vântul de primăvară:

- Nu. Am dus un sac de var la schit ca să văruiască de primăvară. Acum vin sărbătorile... Toată lumea se pregătește. Bucură-te!

Tin-Tin:

- Eu îmi dau întotdeauna cu puțin praf de var pe tălpile încălțăminte. Mi-e frică să nu mă rătăcesc.

Vântul de primăvară:

- Cu mine nu te rătăcești niciodată! Urcă! (*Tin-Tin se urcă pe bicicletă. Se ține cu amândouă mâinile de Vântul de primăvară*). Bucură-te!

Domnișoara salcie (*Iese din copacul salcie de lângă fereastră. Vine în cameră. Are pe cap o coroniță din crenguțe de salcie*).

- Bine ai venit Tin-Tin! (*Se urcă și ea pe bicicletă*). Luați-mă și pe mine!

Tin-Tin:

- Bine te-am găsit!

Domnișoara salcie:

- Ți amintești de mine?

Tin-Tin:

- Da. Ești salcia pe care au pus-o părinții mei când m-am născut. În fiecare primăvară ne măsurau pe amândouă.

Domnișoara salcie:

- Da, eu am crescut mai înaltă. (*Coboară amândouă de pe bicicletă*). Hai, să ne măsurăm. Până la umeri, până la frunte, deasupra capului... Eu sunt mai înaltă.

Tin-Tin (râzând):

- Din cauza coroniței.

Domnișoara salcie:

- Ia-o tu! (*Îi dă coronița*) Ne măsurăm încă o dată! Până la umeri, până la frunte, deasupra capului... (*Tin-Tin se înalță pe vârful*). Până la aripi, până la cuvinte, până la schitul de pe munte.

Tin-Tin:

- Tu ești mai înaltă. Până la flori, până la cele trei surori, până la steaua din zori. Tu ești mai înaltă și ai rămas acasă.

Domnișoara salcie:

- Acasă e pământul cel mai bun. Îngrășat cu bălegar de la oile de pe munte. În fiecare an, Vântul de primăvară mi-a adus o găleată de pământ proaspăt. Am pus-o la rădăcină.

Vântul de primăvară:

- De la schitul de pe munte. De acolo de unde începe cerul!

Tin-Tin:

- Așa de aproape? (*Se duce la fereastră și privește schitul care se vede pe vârful muntelui*). De acolo?

Vântul de primăvară:

- Da, de acolo. Este foarte aproape. Nu este decât cale de-o săptămână. O zi. Se vede foarte bine de aici din cameră.

Domnișoara salcie:

- Și de lângă salcie. (*Se duce și reintră în salcie*). Eu dorm aici și-l văd și când mă culc și când mă trezesc. Îmi place să mă uit la el. Așa dorm și visez cei o mie de copii. Sălciile mici, la fiecare fereastră din oraș.

Vântul de primăvară:

- Și de lângă gheretă se vede foarte bine. (*Se mai plimbă de câteva ori cu bicicleta în jurul celor trei femei, iese, se duce spre gheretă, o învâрте ușor, și pe ea scrie: Casa de bilete, Biletarium, Tickets. Ia un sac de var și-l pune pe bicicletă. Pedalează și începe să urce cărarea spre schitul de munte. Tin-Tin se așază jos, pe podea, își scoate sandalele de pânză din picioare. Le flutură ușor.*)

Cântec de leagăn (vorbește cu sandalele):

- Ce păsări uriașe ați ajuns! Din cârpă apretată s-au născut aripile acestea? Cum? Da. Am ajuns acasă. Am venit cu trenul de dimineață. Da. A venit și Tin-Tin. S-a întors acasă. Nu. Nu puneți întrebări prea grele. Nu știm să răspundem. Am apretat atâtea lucruri, dar din niciunul nu s-au născut aripi de pasăre. Voi de ce sunteți păsări? De ce v-ați ales să fiți tocmai păsări?